

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – РУСЕ

НАРЕДБА

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА РУСЕ

(Приета от Общински съвет – Русе на основание чл. 76, ал. 3 от АПК, чл. 21, ал. 1, т. 23 от ЗМСМА с Решение № 1247/19.09.2019 г., изменена с Решение № 1236/16.02.2023 г., Решение № 210/25.04.2024 г., Решение № 676/24.07.2025 г.)

Русе, юли 2025 г.

ЧАСТ ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.1. Тази Наредба урежда обществените отношения свързани с:

1.Опазването, ползването, контрола и управлението на компонентите и факторите на околната среда на територията на Община Русе:

- а) атмосферен въздух;
- б) води;
- в) почви и земни недра;
- г) ландшафт, природни обекти, биологично разнообразие и неговите компоненти;
- д) шум в околната среда.

2. Компетентните органи по прилагане на наредбата.

3. Правата, задълженията и отговорностите на физическите и юридическите лица и други организации.

4. Опазване и ползване на компонентите и факторите на околната среда на територията на общината.

- а) Чистота на атмосферния въздух;
- б) Опазване на водите и водните обекти;
- в) Почви и земни недра.

5. Ландшафт, природни обекти, биологично разнообразие и неговите компоненти.

6. Шум в околната среда.

7. Предоставянето на информация за състоянието на околната среда на територията на общината.

8. Контрола и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата Наредба.

Чл.2 Тази Наредба цели предотвратяване и ограничаване замърсяването на околната среда на територията на община Русе.

ЧАСТ ВТОРА

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ ПО ПРИЛАГАНЕ НА НАРЕДБАТА.

Чл.3 (1) Кметът на общината, в съответствие с разпоредбите на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), специалните закони в областта на околната среда планира, организира и контролира опазването на околната среда на територията на общината, като:

- 1. Информира населението за състоянието на околната среда, съгласно изискванията на ЗООС;
- 2. Разработва и изпълнява Програма за опазване на околната среда на територията на общината, Програма за управление на отпадъците, Програма за управление качеството на атмосферния въздух и План за действие към стратегическа карта за шум в околната среда за агломерация Русе, в съответствие с указанията на министъра на околната среда и водите;
- 3. Обявява телефонен номер, на който гражданите могат да сигнализират за нарушения и да правят предложения, свързани с дейностите по опазване на околната среда.

Чл.4 Общинският съвет взема решения по предложения на кмета, във връзка с подобряване на организацията по опазване на околната среда на територията на общината, както и приема изпълнението програмите по чл.3, ал.1, т.2.

ЧАСТ ТРЕТА

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ И ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

Чл.5 (1) Физическите и юридически лица имат право:

- 1. Да правят предложения за подобряване на организацията и изпълнението на дейностите по опазването на околната среда на територията на общината;
- 2. Да сигнализират общинската администрация за нарушения на разпоредбите на настоящата наредба и законодателството в областта на околната среда;

3. Да сигнализируют общинската администрация за неизпълнение или некачествено изпълнение на задълженията на лицата, извършващи дейностите по опазване на компонентите на околната среда и управление на факторите, които я увреждат;

4. Да съдействат на контролните органи при констатиране на нарушения при изпълнение на тази наредба.

Чл.6 Физическите и юридическите лица са длъжни да спазват изискванията на законодателството, в областта на околната среда и тази наредба и да не нарушават нормативно въведените забрани.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА **ОПАЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА** **СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА**

ГЛАВА ПЪРВА **ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл.7 Ползването на компонентите на околната среда на територията на общината за задоволяване на собствени потребности с нестопанска цел е безвъзмездно, освен в случаите, определени в ЗООС и в специалните закони в областта на околната среда.

ГЛАВА ВТОРА **ЧИСТОТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ**

Чл.8. (1) За чистотата и качеството на атмосферния въздух на територията на община Русе отговаря кметът на община Русе или упълномощени от него длъжностни лица и общински съвет Русе, чрез извършване на действията по чл. 27, 28а, 29 и 30 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

(2) Кметът на община Русе отговаря за изграждане и функциониране на местна система за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Русе. Същата обхваща и данните, получени от пунктовете за мониторинг на Изпълнителна агенция по околна среда.

(3) Системата по ал.1 включва и данни от пунктове за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, разположени на територията на град Русе системи за наблюдения качеството на атмосферния въздух в района на обекти, представляващи потенциални източници за замърсяване на атмосферния въздух. При установено превишаване на показателите на замърсяване в пунктовете, разположени в жилищни зони/квартали, се уведомяват незабавно органите на РИОСВ-Русе и органите по контрол на автомобилния трафик към ОД на МВР за предприемане на необходимите мерки във връзка с тяхната компетентност.

Чл.9. Физическите и юридическите лица, които осъществяват дейности с източници на емисии в атмосферния въздух на територията на общината, са длъжни да спазват изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) и подзаконовите актове към него.

Чл.10. Забранява се:

1. Паленето на огън на открити места за широко обществено ползване /междублокови пространства, паркове, градини и др./ на територията на община Русе;

2. Използването на нестандартни горивни материали (гума, пластмаси, ПДЧ плоскости, едрогабаритни отпадъци и др.) за отопление или технологични нужди.

3. Използването на неизправни отоплителни инсталации, които замърсяват силно въздуха, отделяйки в голямо количество сажди и дим.

4. Повреждането на съоръжения на станциите от националната и местните системи за наблюдение и контрол върху състоянието на околната среда на територията на общината.

ГЛАВА ТРЕТА

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл.11 Всички води и водни обекти на територията на общината се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане, с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети.

Чл.12 Забранява се изхвърлянето в канализационните мрежи на населените места и селищните пречиствателни станции на територията на общината на:

1. Твърди отпадъци и материали, които могат да запушат тръбите и шахтите или се отлагат по стените им: вар, пясък, гипс, пепел, строителни, кухненски, животински, кожени и твърди битови отпадъци, метални стружки, парцали, конци, влакна, течен тор, джибри, винена или бирена утайка, целулоза, хартия, стъкло и други подобни отпадъци;
2. Вещества, които оказват разрушаващо действие на тръбите и канализационните съоръжения;
3. Необеззаразени инфекциозни отпадъчни материали и микробиологични препарати;
4. Киселини и основи;
5. Експлозивни, запалими, корозивно действащи, канцерогенни, радиоактивни вещества и други опасни отпадъци.

Чл.13 Забранява се изпускането на отпадъчни води от по-високо разположен обект в по-ниско разположен, освен чрез договор между собствениците на двата обекта, като собственикът на по-ниско разположения обект носи отговорност по отношение на разрешителния режим на заустване на посочените води и от двата обекта.

Чл.14 Забранява се заустване на отпадъчни води в пояс "Г" на санитарно-охранителната зона около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Чл.15 (1) С оглед опазване на водите и водните обекти на територията на общината, както и на живота и здравето на населението следва да се съблюдават забраните въведени с разпоредбите на чл.143, т.1-5 и чл.146, ал.1 от Закона за водите.

(2) На територията на общината се забранява:

1. Къпането в забранени за къпане зони, обозначени с предупредителни знаци или табели;
2. Изхвърлянето на замърсени води по улиците, в открити ями и във водните обекти;
3. Прането и използването на перилни и химични вещества и препарати във водните обекти, с изключение на специално определените за целта места;
4. Отвеждането на непречистени отпадъчни води във водни течения, водоеми, подземни хоризонти или други водоприемници, в открити изкопи и ями, както и разливането им по пътищата, в парцели и имоти на територията на общината;
5. Замърсяването на открити и закрити водоизточници за питейно-битови, промишлени и селскостопански нужди с отпадъци, пестициди и други опасни вещества, както и повреждането на съоръженията и инсталациите към тях;
6. Добивът на инертни материали от коритата на реките, без разрешението на компетентните общински и държавни органи;
7. Търсенето и проучването на подземни води, както и улавянето и ползването на пресни повърхностни или подземни води, без съответното разрешение от общински и държавни органи.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ПОЧВИ И ЗЕМНИ НЕДРА

Чл.16 Кметът на общината отговаря за опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвата на територията на общината с цел:

1. Предотвратяване увреждането на почвите и нарушаването на функциите им;
2. Трайно запазване на многофункционалната способност на почвата;
3. Възстановяване на нарушените функции на почвата.

Чл.17 (1) Физическите и юридическите лица на територията на общината, са длъжни да не предизвикват вредни изменения върху почвата.

(2) Забранява се:

1. Извършването на всякакви действия в противоречие с разпоредбите на чл. 13 от Закона за почвите;
2. Изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъци върху почвена повърхност, включително на селскостопански отпадъци извън обхвата на Закона за управление на отпадъците.

ГЛАВА ПЕТА

ЛАНДШАФТ, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, НЕГОВИТЕ КОМПОНЕНТИ И ПРИРОДНИ ОБЕКТИ

РАЗДЕЛ I

ЛАНДШАФТ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Чл.18 (1) На опазване и защита на територията на общината подлежат видовете от дивата флора и фауна, местообитанията на видовете и природните местообитания с присъщото им биологично разнообразие.

(2) Опазването и ползването на естествения ландшафт се осъществяват по начин и със средства, недопускащи вредно въздействие, необратими изменения и/или увреждане на неговите елементи.

Чл.19 Физическите и юридическите лица са длъжни да спазват режимите за регулирано ползване на растителни и животински видове, намиращи се на територията на общината, които са обявени със заповед на министъра на околната среда и водите или министъра на земеделието и храните.

Чл.20 (1) С оглед опазване на биологичното разнообразие на територията на общината, следва да се съблюдават забраните, въведени с разпоредбите на чл.38 (1), т.1, т. 2 , т. 3, т. 4, т. 5, т. 6, т. 7 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 40, ал.1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

(2) На територията на общината се забранява:

1. Задържането на екземпляри с цел търговия, транспортът с цел търговия, предлагането за продажба и продажбата на живи или умрели птици или каквито и да е различни части или продукти от такива птици.
2. Извършването на дейности, водещи до унищожаване, увреждане или влошаване физиологичното състояние на дърветата, обявени за защитени и част от зелената система на Община Русе.
3. Навлизането в обозначените със забранителен знак, тревни площи на територията на община Русе. Забраната не се отнася за лица снабдени с разрешително от Община Русе.

РАЗДЕЛ II

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Чл.21 Собствениците и ползвателите на гори, земи и водни площи в защитените територии, попадащи в границите на общината са длъжни:

1. Да спазват режимите, установени в чл. 11 от Закона за защитените територии;
2. Да спазват разпоредбите на чл.14 ал.1 от Закона за защитените територии.;

3. Да не ограждат имотите си в защитените територии в нарушение разпоредбите на чл. 14, ал. 2 от Закона за защитените територии.

Чл.22 (1) Съгласно разпоредбите на чл. 21 от Закона за защитените територии, в защитените територии, попадащи в границите на общината се забранява извършването на дейности и строителство, които не са разрешени със заповедта за обявяване на защитената територия, плана за управлението, устройствените и технически планове и проекти, включително:

1. Извеждане на голи сечи;
2. Използване на изкуствени торове и други химически средства;
3. Внасяне на неприсъщи за района растителни и животински видове;
4. Паша на кози, включително пашата в горите, извън ливадите и пасищата;
5. Събиране на билки, диворастващи плодове и други растения и животни на определени места;
6. Събиране на вкаменелости и минерали, увреждане на скални образувания;
7. Нарушаване на естественото състояние на водни площи, водни течения, техните брегове и прилежащи територии;
8. Дивечоразвъдна дейност и ловуването, освен при регулиране на числеността на животинските видове;
9. Спортен риболов и риборазвъждане на определени места;
10. Замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци;
11. Бивакуване и палене на огън, извън определените места;
12. Намеса в биологичното разнообразие;
13. Събиране на екземпляри от редки, ендемитни, реликтни и защитени видове, освен за научни цели;
14. Добив на полезни изкопаеми по открит способ;

(2) В защитените местности по отношение на лечебните растения се забранява:

1. Извършване на дейности, противоречащи на изискванията за опазване, поддържане или възстановяване на популациите и условията в местообитанията им;
2. Ползването им, когато това е определено със заповедта за обявяването на защитената територия.

РАЗДЕЛ III

ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

Чл.23 (1) Собствениците на земи, гори, води или водни обекти, в които има находища на лечебни растения, са длъжни да прилагат мерките за опазване на лечебните растения, предвидени от съответните планове, програми и проекти по чл. 50, т. 2, 3 и 4 от Закона за лечебните растения.

(2) При увреждане на местообитанията или популациите на лечебните растения, които се ползват като източник на билки, собственикът е длъжен да предприеме необходимите мерки за възстановяване условията на средата, съответно за възстановяване на популацията.

Чл.24 Забранява се:

1. Ползването на лечебните растения по начини противоречащи на разпоредбите на чл.9 от Закона за лечебните растения;
2. Нарушаването на специалния режим на опазване и ползване на отделни видове диворастващи лечебни растения, определен със заповед на министъра на околната среда и водите;
3. Нарушаване разпоредбите на чл.16, ал. 4 от Закона за лечебните растения;

4. Брането и събирането на лечебни растения от териториите за обществено ползване в строителните граница на град Русе, в нарушение на разпоредбите на наредбата по чл. 27 от Закона за лечебните растения.

Чл.25 (1) Физическите и юридически лица, които събират лечебни растения или предвидените странични ползвания по чл. 117 от Закона за Горите/ЗГ/ на територията на общината за продажба или за първична обработка или генетичен материал от тях трябва да притежават съответното разрешително.

(2) Разрешителното по ал. 1 се издава от кмета на общината по реда на чл.34-41 от Закона за лечебните растения или по чл. 120 от ЗГ, когато ползването е от:

а) земеделски земи и гори от Общинския поземлен фонд, както и от имоти общинска собственост в строителните граници на населените места, след заплащане на такса в общината;
б) териториите и акваториите в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;
в) територии и акватории извън горски територии - частна собственост, разрешително се издава на собственика без заплащане на такса, с възможност за преотстъпването му на трети лица - възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне и след регистрирането му.

(3) разрешителното по ал. 1 не се изисква, когато събирането на лечебни растения или странични ползвания от земи, гори и водни обекти - държавна и общинска собственост е за лични нужди.

(4) разрешително не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината.

ГЛАВА ШЕСТА

ШУМ В ОКОЛНАТА СРЕДА

Чл. 26. Забранява се зареждане на обекти за производство, съхраняване и търговия и на обекти в областта на услугите, разкрити и разположени в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, както и в жилищни сгради с повече от едно жилище и сгради със смесено предназначение, за времето от 23.00 часа до 08.00 часа, в съответствие с чл. 16а, ал. 1 от Закона за защита от шума в околната среда.

Чл. 27. Забранява се излъчването на шум по време на строителство за времето от 14,00 до 16,00 ч. и от 23,00 до 8,00 ч., в съответствие с чл. 16а, ал. 5 от Закона за защита от шума в околната среда.

Чл.28. Сметоизвозването, метенето и миенето със специализирани машини на пешеходната зона и булевардите на масовия градски обществен транспорт (МГОТ) се извършва от 05.00 до 07.00 ч. и от 22.00 до 23.00 ч., като миенето през летния сезон може да се извършва и през деня, съобразно температурата.

ГЛАВА СЕДМА

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГР. РУСЕ

Чл. 29 Кметът на Общината отговаря за предоставяне на информация за състоянието на околната среда в синхрон с разпоредбите на глава втора от ЗООС.

Чл.30 (1) Кметът на Общината отговаря за поддържане, в електронен вид на Интернет страницата на Общината, информационна база данни за околната среда, която е безплатна и обществено достъпна.

(2) Базата данни съдържа най- малко следната информация:

- отчет за изпълнение на мерките, заложиени в съответните общински програми по околна среда
- данни за нивата на замърсителите, измерени в пунктовете за мониторинг на територията на общината

Чл.31 На централни места в гр. Русе се монтират информационни табла, които да показват актуална информация за степента на замърсеност на атмосферния въздух в гр. Русе.

Чл. 32 Забранява се поставянето на информационни материали (афиши, плакати, обяви и др.) на нерегламентирани за това места.

ГЛАВА ОСМА КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 33. (1) Длъжностните лица, извършващи проверки по тази наредба, имат право:

1. да установяват самоличността на лицето/ата, които са обект на проверката;
2. на достъп до всички обекти и цялата документация, необходима за осъществяване на проверката;
3. да влизат след осигурен достъп от страна на собственика, ползвателя или наемателя в недвижими имоти, обект на проверка;
4. да изискват писмени и устни обяснения от проверяваното лице и всеки, който работи за него;
5. да привличат външни експерти при необходимост.

(2) Ако при проверката на място бъде констатирана липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, на проверяваното лице се определя 7-дневен срок за представянето им.

Чл. 34. При извършване на проверките длъжностните лица, оправомощени със заповед на кмета на общината, съставят констативни протоколи и/или актове за установяване на административни нарушения. В протоколите се отразяват констатираните факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания с посочване на срокове за отстраняване на нарушенията и лица, отговорни за изпълнението им.

Чл.35 (1) (изм. с Решение № 1236/16.02.2023 г., Решение № 210/25.04.2024) Контролът по настоящата наредба се осъществява от кмета на Община Русе, упълномощените от него длъжностни лица от общинската администрация, СЗ „ИООРС“, звено „Общинска полиция“ и кметовете на кметства и кметските наместници.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления става по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) (изм. с Решение № 1236/16.02.2023 г., Решение № 210/25.04.2024 г.) Актовете за установяване на административни нарушения по тази наредба се съставят от СЗ „ИООРС“, звено „Общинска полиция“, кметовете на кметства, кметските наместници и други длъжностни лица от Общинска администрация – Русе, определени със заповед на кмета на Община Русе.

Чл. 36. (1) За неизпълнение на предписание направено по чл. 34 на физическите лица се налага глоба в размер от 1000 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение размерът на глобата или имуществената санкция е в двойния размер по ал. 1.

Чл.37 (1) Физическо лице, което наруши чл.13 се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 200 лв. до 2000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.13 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000лв. до 5000 лв.

Чл.38 (1) Физическо лице, което наруши чл.14 се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 100 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.14 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000 лв. до 5000 лв.

Чл.39 (1) Физическо лице, което наруши чл.15 (2) се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 200 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл. 15 (2) се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000лв. до 5000лв.

Чл.40 (1) Физическо лице, което наруши чл.17 (2), т.2 се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 200 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.17 (2), т.2 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000 лв. до 5000 лв.

Чл.41 (1) Физическо лице, което наруши чл.20 (2) се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 100 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.20 (2) се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000 лв. до 5000 лв.

Чл.42 (1) Физическо лице, което наруши чл.23, се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 100 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.23 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 500 лв. до 3000 лв.

Чл.43 (1) Физическо лице, което наруши чл.24, т.4 се наказва с административно наказание „глоба“ в размер до 3000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл. 24, т.4 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер до 5000 лв.

Чл.44 (1) Физическо лице, което наруши чл.26, 27 или 28 се наказва с административно наказание „глоба“ в размер от 500 лв. до 1000 лв.

(2) Юридическо лице, което наруши чл.26, 27 или 28 се наказва с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 3000 лв. до 6000 лв.

Чл.45 (1) За всички останали нарушения на тази наредба Физическите лица се наказват с административно наказание „глоба“ в размер от 100 лв. до 1000 лв. а юридическите лица с административно наказание „имуществена санкция“ в размер от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл.46 Средствата постъпили от санкции по настоящата наредба се изразходват съобразно правилата на чл. 65(4) от Закона за опазване на околната среда.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. В Наредба № 4 на Общински съвет Русе се правят следните изменения:

- Чл.12 се отменя.

§2. В Наредба № 18 на Общински съвет Русе се правят следните изменения:

- Чл. 20 ал.1 се отменя.

§3. В Наредба № 7 на Общински съвет Русе се правят следните изменения:

- Чл.85, ал.2, т.10 се отменя.

§ 4 /нов с решение № 676/24.07.2025 г/ След датата на въвеждане на еврото в Република България, размерът на всички глоби и имуществени санкции, посочен в български лева, се превалутира и закръглява в евро, съобразно реда по чл.12 и чл.13 от Закона за въвеждане на еврото в РБ.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(акад. Христо Белоев, дтн)